

Viața merge înainte | Practica de insolvență de la Mușat & Asociații a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultima perioadă. Mihai Popa, Partener: Ne așteptăm ca serviciile noastre de asistență și analiza pe perioada unui management de criza să fie la mare căutare

Pentru echipa Mușat & Asociații, 2020 nu a produs surprize prea mari în zona practicii de insolvență. Chiar dacă a fost un an agitat din punct de vedere politic, economia și-a continuat trendul ascendent, ceea ce s-a regăsit și în imaginea de ansamblu a pieței insolvențelor. „Firma noastră a reușit să răspundă cerințelor fluctuante ale pieței investind în dezvoltarea departamentului de insolvență și în direcția procedurilor de pre-insolvență, fie ele de natura judiciară sau extra-judiciară”, a declarat pentru ^{Biz}Lawyer [Mihai Popa](#), Partener Mușat & Asociații.

Firma **Mușat & Asociații** dispune de o echipă bine pregătită pe partea de analiză financiară, care, împreună cu celelalte departamente ale casei de avocatură, cum ar fi Banking & Finance, M&A, Labour, reușește să ofere consultanța și asistența juridică companiilor care nu sunt încă în incapacitate de plată, dar pentru care un astfel de eveniment nefericit ar fi iminent, în lipsa strategiilor de restructurare pe care experții le oferă. „Ne așteptăm ca serviciile noastre de asistență și analiza pe perioada unui management de criza să fie la mare căutare, combinat mai ales spre final de an și cu o cerință în creștere pe partea de insolvență și proceduri judiciare de reorganizare”, punctează **Mihai Popa**.

La începutul acestui an, înaintea declanșării crizei sanitare, profesioniștii firmei de avocatură erau de părere că anul acesta numărul insolvențelor nu se va modifica semnificativ, cel puțin nu în prima parte a anului, ei așteptându-se mai degrabă la o creștere a numărului de restructurări în afara procedurilor judiciare. „Deficitul de cont curent ascunde în fapt un dezechilibru ce pleacă, în situația noastră particulară, de la consumatorii casnici care au preferat sau poate au fost obligați uneori (în principal de oferta disponibilă în piață) să își redirecționeze surplusul sau majorările recente de venit în achiziția unor bunuri sau servicii care, într-un final, au condus la transferuri masive de lichidități către agenți economici de pe alte piețe. Urmând firul logic al acestui fenomen este de observat că în unele cazuri un mic procent din aceste lichidități au rămas companiilor locale care importă sau intermediază astfel de tranzacții – de aici și creșterea economică susținută de consum, dar care nu sunt suficiente de puternice să reziste în situația previzibilă a unor întârzieri la plată sau a unei scaderi a cererii. Aceste dezechilibre macroeconomice și semnalele primite de la companiile din piață ne conduc la concluzia că anul 2020 va fi unul dificil în special pe segmentul firmelor mici și mijlocii care nu au resursele necesare să reziste unor șocuri sau fluctuații prea mari venite fie de pe piața locală, fie de pe cea externă și mai ales în rândul companiilor ce au ca principal obiect de activitate comerțul cu amanuntul (și care de regulă nici nu au o capitalizare suficientă)”, punctează specialistul **Mușat & Asociații** înaintea declanșării crizei sanitare.

Avocatul adaugă faptul că anul se anunță a fi unul destul de agitat. „După cum vedem chiar în aceste momente există mai mulți factori chiar la nivel global ce pot afecta performanțele economice chiar și pentru țările dezvoltate, deci în mod cert efectele se vor simți și la nivelul țării noastre. Cu toate acestea vom vedea pe parcurs

daca anul 2020 va marca începutul unei noi crize sau problemele aparute vor fi gestionate corespunzator astfel încât anul în curs sa fie doar unul mai slab față de anii precedenți, dar cu perspective bune pentru viitor”, argumenta expertul **Mușat & Asociații** la începutul acestei luni.

O legislație care mai are nevoie de clarificari

Avocatul menționează faptul ca prin OUG nr. 88/2018, intrata în vigoare la data de 02.10.2018, Guvernul României a adoptat o serie de masuri prin care a urmarit îmbunătățirea climatului de afaceri, prin generarea premiselor necesare redresării afacerilor viabile, dar și recuperării rapide a creanțelor, mai ales a celor bugetare. Expertul apreciază, însă, ca se impunea definirea ori clarificarea unor noțiuni prevazute în lege și care, în practica, au fost interpretate neunitar. El da drept exemplu înscrierea sub condiție rezolutorie a creanței bugetare contestate, termenul de la care începe sa curga prescripția extinctiva pentru acțiunea în atragerea raspunderii personale etc.

De asemenea, își exprima câteva rezerve cu privire la mecanismul de urmarire și acoperire a creanțelor bugetare prin care, deși se urmărește maximizarea șanselor de recuperare a acestor creanțe, exista riscul ca, în anumite situații, sa se diminueze în fapt efectele principiului concursualității și unității ce guvernează procedura insolvenței. „În general, modificările legislative despre care vorbim au condus la formarea unei practici neunitare în materia reglementata. Cu toate acestea, în timpul aplicării noilor prevederi, atât doctrina de specialitate, cât și practica instanțelor au început sa ofere soluții acolo unde existau neclarități provenite din modul deficitar de formulare, sau chiar de concepere a textului normativ. Cu toate ca ar fi înca multe aspecte ce pot fi îmbunătățite, la momentul actual cadrul legislativ în materia insolvenței ramâne unul stabil, ceea ce este benefic pentru mediul de afaceri, predictibilitatea fiind uneori de importanța majora în procesul decizional”, a explicat Partenerul **Mușat & Asociații**.

Specialistul a atras atenția ca, în viitorul apropiat, vor interveni o serie de schimbari legislative, având în vedere modificările aduse la nivel european prin Directiva UE 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventiva, remiterea de datorie și decaderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvența și de remitere de datorie și de modificare a Directivei UE 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența), adoptata în iunie 2019. „Un aspect care ar trebui tranșat ține în principal de încurajarea procedurilor de reorganizare și facilitarea accesului la o astfel de modalitate de restructurare a tuturor companiilor, indiferent de marimea societății debitoare sau de natura creanțelor înscrise în tabel. Sunt cunoscute de altfel situațiile în care atunci când creanțele bugetare sunt majoritare, planurile de reorganizare sunt imposibil de conceput”, susține **Mihai Popa**.

Cererile, rezolvate mai repede

Din munca derulata zi de zi, practicienii în insolvența au constat faptul ca cererile depuse în acest tip de dosare sunt rezolvate mult mai repede. Explicația acestui fenomen ține, pe de-o parte de faptul ca a fost suplimentat numarul judecătorilor sindici, iar pe de alta parte s-a înregistrat o scadere a numarului dosarelor de insolvența. „Trebuie avut totuși în vedere și faptul ca nu doar numarul de dosare a scazut, ci și gradul de complexitate a acestora a fost unul mai redus – în anul 2019 valoarea activelor companiilor intrate în insolvența a fost la un nivel minim record pentru ultimul deceniu, de aici și interesul mai scazut al părților de a se implica în noi dispute legale. Așadar, în opinia noastră, în ultima vreme procesul de soluționare al cererilor formulate în dosarele de insolvența s-a îmbunătățit simțitor”, punctează avocatul.

De asemenea, un alt fenomen care s-a observat înaintea crizei sanitare în domeniul insolvențelor a fost ”dispariția” instituțiilor financiar bancare dintr-o buna parte a proceselor de insolvența. „Acest lucru are cauze multiple. Așadar, daca în perioada post-criza bancile erau creditorii de cele mai multe ori majoritari în cvasi-totalitatea

dosarelor de insolvență, acum câțiva ani înstrăinarea portofoliilor de credite neperformante a condus la înlocuirea bancilor de către societățile specializate în recuperarea de creanțe, care de cele mai multe ori au avut un comportament diferit în cadrul procedurilor deja deschise. În alte cazuri, mai ales în dosarele de insolvență deschise recent, mai des întâlniți în rândul creditorilor sunt creditorii bugetari sau chiar creditori privați neinstituționalizați. Acest lucru se datorează și faptului că bancile au început din ce în ce mai mult să susțină din rândul clienților lor chiar și companii aflate în dificultate financiară care cu o infuzie nouă de lichidități reușesc să evite incapacitatea de plată. Așadar, putem conchide că activitatea bancilor atât în perioadele de pre-insolvență cât și în reorganizările judiciare a fost orientată către susținerea afacerilor, aspect benefic mediului de business local”, arată **Mihai Popa**.

Referindu-se la activitatea ANAF, profesionistul **Mușat & Asociații** a subliniat faptul că, de cele mai multe ori, limitările legale pe care reprezentanții creditorilor bugetari le au, sau poate în unele cazuri și teama de a-și asuma o răspundere prea mare, pot conduce la blocaje sau uneori chiar la ratarea unor șanse reale de restructurare a afacerii.

„Credem că pentru orice specialist și pentru orice bun practician al dreptului, mai ales unul care activează pentru o firmă de avocatură mare, de renume, precum **Mușat & Asociații** și care lucrează și interacționează zilnic cu clienți din diverse ramuri ale mediului de business este importantă atât abilitatea lui de a comunica și de a relaționa cu toate părțile implicate (creditori, debitori, avocații celorlalte părți din proces, autoritățile statului, instanțele de judecată, etc.), cât și abilitatea de a răspunde rapid, cu promptitudine tuturor cerințelor clientului. Aceasta de cele mai multe ori presupune nu doar o bună cunoaștere a legii și a practicii relevante în domenii similare, ceea ce ar permite o aplicare corectă și eficientă a procedurii, dar presupune și creativitate, abilități de comunicare, spontaneitate, etc.”

Mihai Popa, Partener Mușat & Asociații.

Practica Mușat & Asociații

Mușat & Asociații – Restructuring Insolvency este o societate afiliată **Mușat & Asociații S.p.a.r.l.** În prezent, echipa numără peste 15 membri și include avocați, practicieni în insolvență, economiști și consultanți fiscali.

Mihai Popa, care deține și calitatea de practician în insolvență, este partenerul coordonator al practicii de insolvență.

„Echipa noastră este una dintre cele mai vaste din domeniu, ceea ce ne permite să gestionăm proceduri complexe de insolvență și de reorganizare, precum și să asistăm clienții din portofoliu pe durata negocierilor cu debitorii sau pentru evaluări juridice specifice unor restructurări economice de amploare, fie ele pe cale judiciară sau extrajudiciară. De asemenea, lucrăm îndeaproape cu echipele din domeniile dreptului societății, financiar-bancar, fiscal, imobiliar, litigii ș.a. din cadrul firmei de avocatură, motiv pentru care ne implicăm împreună în dosare care se pliază pe normele insolvenței. Conlucrarea permanentă cu avocații **Mușat & Asociații**, în orice arie de practică, ne susține și maximizează încrederea profesională în abordarea celor mai complexe probleme juridice”, subliniază **Mihai Popa**.

Experții **Mușat & Asociații** sunt implicați în litigii complexe asociate procedurii insolvenței, iar experiența lor în domenii cum ar fi dreptul fiscal, dreptul muncii, dreptul internațional privat, dreptul penal ș.a. este corelată cu

normele speciale ale insolvenței.

Insolvența implică în multe situații aspecte din cele mai diversificate ramuri de drept și, totodată, acordă posibilitatea avocaților **Mușat & Asociații** de a intra în contact cu multiple arii juridice sau de afaceri. Este o provocare profesională care determină extinderea ariei de expertiză. Avocații care se ocupă de gestionarea litigiilor născute într-o procedură de insolvență acordă asistența juridică și reprezentare clienților în toate etapele acestei proceduri.

Introducerea și susținerea cererilor de deschidere a procedurii, a contestațiilor, a opozițiilor, a acțiunilor în anularea actelor frauduloase, a cererilor de atragere a răspunderii organelor de conducere ale unei societăți aflate sub incidența normelor speciale de insolvență reprezintă doar câteva dintre activitățile juridice de bază pe care specialiștii **Mușat & Asociații** le derulează în cadrul proiectelor de insolvență.

„Bineînțeles, avem și mandate specifice ce presupun o abordare mai aplecată asupra procedurilor de prevenire a insolvenței, caz în care avocații noștri lucrează împreună cu echipa de specialiști din domeniul economico-financiar pentru a veni cu cele mai bune soluții pentru ca firmele aflate în dificultate și care apelează la noi să poată implementa cu succes un plan de restructurare”, completează **Mihai Popa**.

Printre clienții care apelează la expertiza practicienilor în insolvență, avocaților sau consilierilor din cadrul **Mușat & Asociații**, se numără creditorii, acționarii sau debitorii, pe care profesioniștii îi asistă în toate etapele, atât în faza de preinsolvență, cât și, ulterior, pe parcursul procedurii de restructurare, reorganizare sau, după caz, lichidare a societăților comerciale.

„Know-how-ul echipei **Mușat & Asociații**, compusă din avocați de prestigiu, practicieni în insolvență experimentați, precum și alți consilieri, ne-a permis să construim o practică solidă, cu un portofoliu diversificat de clienți care activează în cele mai diversificate domenii de activitate, ca de exemplu: (i) instituții financiar-bancare, (ii) societăți de recuperare creanțe (iii) industria hotelieră, (iv) industria energetică, (v) industria farmaceutică, (vi) industria materialelor feroase și neferoase, (vii) transport sau construcții. Clienții apelează la serviciile avocaților **Mușat & Asociații** în calitate de creditorii sau acționarii, în toate etapele procedurii de insolvență. Suntem inevitabil solicitați să reprezentăm interesele acestora atât în faza premergătoare insolvenței, pe durata negocierilor cu debitorii sau creditorii, pentru a identifica riscurile potențiale pe care le-ar implica deschiderea unei proceduri de insolvență, demersurile ce trebuie implementate în scopul protejării drepturilor și investițiilor clienților, cât și ulterior, în etapa restructurării financiare și operaționale, ori în etapa în care societatea se află deja în procedura insolvenței sau falimentului iar clienții solicită asistența în cadrul procedurii în funcție de calitatea acestora”, susține practicianul în insolvență.

Un portofoliu divers de clienți

De-a lungul anilor, echipa **Mușat & Asociații** a acordat asistența unui portofoliu extins de clienți internaționali, societăți de recuperare creanțe, dar și companiilor românești, bancilor comerciale și instituțiilor de stat. Dintre aceștia menționăm Asset Portfolio Servicing Romania, membru APS Holding, Sermedic, Biotest, First Bank S.A., Damen Shipyards Group, Termoelectrica, Abbott, Anchor Real Estate, Abbvie, Europejskie Biuro Ochrony Finansów Sp. Z.o.o., Sp. K., Autoritatea de Supraveghere Financiară, A1 Carpi Finance, Transas Marine, Kaufland România, Grup 4 Instalații SA, Aersale, Energoconstrucția SA, Hotel Bellaria, Servicii Energetice Oltenia SA, Autocar Grup 1 Service, Auto Car & Trucks Technology, Standocolor, Aegean Airlines.

„Activitatea specialiștilor noștri se concretizează în derularea unor proiecte deosebit de complexe. Avocații **Mușat & Asociații** sunt totodată implicați în implementarea unor proiecte inovative având ca obiectiv final conservarea drepturilor și investițiilor clienților în etapa de preinsolvență sau, după caz, în cadrul procedurii de restructurare,

reorganizare sau, dupa caz, lichidare a societăților”, menționează **Mihai Popa**.

Cu privire la avocații implicați în aceste dosare, de regula echipa este formata dintr-un avocat Managing Associate, un avocat Senior Associate și unul/doi Associates, în funcție de complexitatea dosarului, aceștia fiind coordonați de **Mihai Popa**, *Partener în cadrul societății de avocatura Mușat & Asociații*.

„Astfel cum am menționat anterior, nivelul de complexitate al proiectelor în care sunt implicați avocații din cadrul **Mușat & Asociații** este unul crescut. Specialiștii noștri pun la dispoziția clienților o experiență considerabilă cu ocazia implementării unor proiecte de anvergură în domeniul restructurării, reorganizării sau, după caz, lichidării societăților comerciale din România și nu numai. Spre exemplu, am acceptat provocarea de a implementa o strategie rar întâlnită în practica din România, care permite societății să își achite creanțele în perioada de observație înainte de termenul de depunere a planului de reorganizare. De asemenea, societatea noastră a acordat asistența lichidatorului judiciar al unei companii de tip holding din Cipru care, printre altele, deține și participații la mai multe societăți din România”, explică Partenerul **Mușat & Asociații**.

De asemenea, experții au gestionat și proceduri de concordat preventiv. Unul dintre proiectele relevante de acest gen este reprezentat de acordarea de servicii de consultanță și asistența juridică unei companii importante IT - HUB, pe parcursul procedurilor de pre-insolvență, negocierea unui acord cu creditorii companiei și atragerea de fonduri consistente prin planificarea în avans și asigurarea predictibilității aduse de o finanțare sindicalizată, acordată de mai multe bănci, toate acestea concurând la pronunțarea unei soluții favorabile clientului **Mușat & Asociații**.

„În ultima vreme ne-am confruntat adesea cu situații în care companiile au apelat la serviciile noastre chiar înainte de o astfel de procedură și suntem bucuroși că putem spune că în cele mai multe cazuri nici nu se mai ajunge la o formă de restructurare judiciară, redresarea fiind un succes încă de la bun început”, susține **Mihai Popa**.

De altfel, activitatea practicii a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultima perioadă. Încasarile înregistrate din proiectele din domeniul restructurării, reorganizării sau, după caz, lichidării au avut un trend ascendent comparativ cu anii precedenți, aspect care, în aprecierea avocaților, confirmă calitatea serviciilor prestate de specialiștii din cadrul **Mușat & Asociații – RestructuringInsolvency**.

În cursul anului 2019 departamentul de insolvență al **Mușat & Asociații** a generat venituri substanțiale din proiectele de restructurare, reorganizare sau, după caz, lichidare pe care le-a gestionat.

„Ca în fiecare an, **Mușat & Asociații** configurează strategii de dezvoltare a acestei arii de practică, de largire a portofoliului de clienți, implementează strategii de coaching & mentoring sau de extindere a firmei în teritoriu etc. Strategia noastră dintotdeauna a fost să ne consolidăm poziția în topul firmelor de avocați din România și să fim mereu un reper de excelență avocațială, propunându-ne, în mod constant, să îmbunătățim în permanență serviciile acordate clienților firmei din această industrie. Așadar, pentru noi și acest an va fi unul de dezvoltare în care indiferent de tendințele pieței noi ne vom consolida poziția de lideri în domeniile în care activăm”, punctează **Mihai Popa**.